

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

**Декан факультету
педагогіки і психології**

Бондар В.І.

_____

«_____» _____ 2019р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
«Теорія і методика формування математичних уявлень»
освітнього рівня «бакалавр»
галузь знань 01 «Освіта/ Педагогіка»
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Шифр за навчальним планом ПП2.03

Київ 2019

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми нормативної навчальної дисципліни «Теорія і методика формування математичних уявлень у дошкільників» затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова «05» квітня 2018 року , протокол № 12.

Розробники програми: старший викладач кафедри методик та технологій дошкільної освіти Волощенко Н.О.

Затверджено на засіданні кафедри

методик та технологій дошкільної освіти

«27» серпня 2019року, протокол № 1

Завідувач кафедри _____

Луценко І.О.

I. Опис дисципліни

Шифр дисципліни ПП2.03

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження дисципліни	Методи навчання і форми контролю	
Галузь знань 01 Освіта/ педагогіка	Кількість кредитів - 4	Методи навчання: лекція, пояснення, показ, метод мозкового штурму, ділова гра; телекомунікаційне навчання студента з викладачем; використання мультимедійних освітніх засобів в процесі самонавчання (друковані, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж)	
Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Загальна кількість годин - 120		
Освітній рівень бакалавр	Денна Заочна		
Нормативна/вибіркова Нормативна	Лекції		
	22		8
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом – 2	Семінарські (практичні) заняття:		
	22		6
Семестр 4 семестр (денна форма), 6-7 семестр (заочна форма)	Лабораторні заняття:		
	4		-
	Індивідуальна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 6 год. - самостійна робота: 9 год.	Самостійна робота:		
	72	106	
Мова навчання - українська	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
	1:1,7	1:7,6	
		Форми поточного контролю: тестування, опитування, розробка моделей, проектування дидактичних посібників, розробка фрагментів занять, проміжні модульні контролю	
		Форма підсумкового контролю: письмовий екзамен	

Предмет вивчення навчальної дисципліни: теоретико-методичні основи формування математичних уявлень у дітей дошкільного віку.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Теорія і методика формування математичних уявлень» є фаховою дисципліною у професійній підготовці майбутніх вихователів. Необхідною умовою опанування курсу є його зв'язок з курсом математики, дошкільної педагогіки, педагогіки, дитячої психології, народознавства тощо.

Мета і завдання навчальної дисципліни:

Мета – сформувати у студентів готовність до організації та проведення освітньої роботи з дітьми дошкільного віку з формування логіко-математичної компетенції.

Завдання – розкрити основи теорії та методики формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку, ознайомити з сучасними законодавчими і нормативними документами з дошкільної освіти, експериментальними дослідженнями та інноваційними методичними технологіями логіко-математичного розвитку дітей.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	Знати теоретичні засади та особливості формування математичних уявлень у дошкільників. Вміти аналізувати зміст нормативних документів та враховувати особливості формування математичних уявлень дітей різних вікових груп під час організації роботи з логіко-математичного розвитку.	<i>Здатність</i> забезпечувати процес формування математичних умінь у дошкільників на загальних теоретичних засадах організації педагогічної діяльності в нашій країні в процесі гармонійного і цілісного розвитку особистості

2.	Знати методичні засади організації процесу логіко-математичного розвитку дошкільників. Вміти розробляти конспекти занять та організувати різні форми роботи з дітьми дошкільного віку з формування математичних умінь, виготовляти наочні матеріали та створювати презентації для розвитку логіко-математичних здібностей дітей	<i>Здатність</i> застосовувати отримані знання про особливості організації процесу логіко-математичного розвитку дошкільника в роботі з дітьми
3.	Знати педагогічні можливості взаємодії ЗДО, сім'ї і Нової української школи у формуванні математичних уявлень дітей. Вміти організувати індивідуальну роботу з дітьми, різні форми роботи з батьками з питань логіко-математичного розвитку дошкільників; правильно підбирати методи і прийоми в роботі з дітьми.	<i>Здатність</i> ефективно використовувати різноманітні сучасні форми роботи з батьками в контексті логіко-математичного розвитку дитини та її подальшого успішного вивчення математики в школі

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредитів ЄКТС 120 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
I.	Модуль I. Теоретичні засади курсу	6	4	2		8	2	1	1		16

	«Теорія та методика формування математичних уявлень»										
1.	Предмет, зміст та завдання курсу «Теорія та методика формування математичних уявлень» як науки		2	1		4		0,5	0,5		8
2.	Створення та етапи розвитку теорії та методики формування математичних уявлень у дошкільників		2	1		4		0,5	0,5		8
II.	Модуль II. Методика організації процесу формування математичних уявлень у дітей дошкільного віку	42	18	20	4	56	10	6	4		74
1.	Особливості сприймання та відтворення кількостей предметів дітьми раннього та дошкільного віку.		2	2		7		0,5	0,5		9

2.	Методика формування уявлень про множину у дітей різних вікових груп.		2	2	2	7		0,5	0,5		9
3.	Особливості розвитку у дітей уявлень про число та лічбу з методикою їх навчання.		4	4		7		0,5	0,5		10
4.	Методика навчання дітей старшого дошкільного віку обчислювальної діяльності та розв'язанню арифметичних задач.		2	2		7		0,5	0,5		9
5.	Розвиток уявлень про величину предметів у дітей раннього та дошкільного віку.		2	4	2	7		1	0,5		10
6.	Розвиток уявлень про форму предметів та геометричні фігури у дітей раннього та дошкільного віку.		2	2		7		1	0,5		9

7.	Особливості формування просторових уявлень у дітей раннього і дошкільного віку.		2	2		7		1	0,5		9
8.	Особливості формування уявлень про час у дітей раннього і дошкільного віку.		2	2		7		1	0,5		9
ІІІ.	Модуль ІІІ. Педагогічна взаємодія ЗДО з сім'єю та Новою українською школою у логіко-математичному розвитку дошкільника.	4	2	2	-	8	2	1	1		16
1.	Особливості логіко-математичного розвитку дошкільника.		1	1		4		0,5	0,5		8
2.	Педагогічна взаємодія ЗДО з сім'єю та НУШ в питаннях логіко-математичного розвитку дошкільника.		1	1		4		0,5	0,5		8
Разом:		52	22	22	4	72	14	8	6	-	106

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	В т. ч. лекцій
1.	Модуль 1. Теоретичні засади курсу «Теорія та методика формування математичних уявлень»	8	4
1.1.	<p><u>Тема 1.</u> Предмет, зміст та завдання курсу «Теорія та методика формування математичних уявлень у дошкільників» як науки.</p> <p>Актуальність курсу: історичні аспекти розвитку математики, засоби забезпечення логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку, зв'язок методики з іншими науками. Значення і завдання курсу: формування системи елементарних математичних уявлень та початкових математичних понять, формування математичного мислення і окремих логічних структур, необхідних для оволодіння математикою в школі та загального розумового розвитку, формування початкових форм навчальної діяльності, розвиток словника дітей.</p>		2
1.2.	<p><u>Тема 2.</u> Створення та етапи розвитку теорії та методики формування математичних уявлень у дошкільників.</p> <p>Становлення методики як науки. Історія розвитку методики початкового навчання арифметики. Сутність монографічного та обчислювального методів, їх характеристики. Етапи розвитку методики. Внесок вітчизняних та зарубіжних педагогів у розвиток методики (Є.Тихєєва, Ф.Блехер, Г.Леушина та ін.) сучасні підходи наукових досліджень в галузі методики формування елементарних математичних уявлень (Н.Баглаєва, М.Машовець, К.Щербакова, О. Брежнєва, Л. Зайцева та ін.)</p>		2

2.	Модуль 2. Методика організації процесу формування математичних уявлень у дітей дошкільного віку	42	18
2.1.	<p><u>Тема 1.</u> Особливості сприймання та відтворення кількостей предметів дітьми раннього та дошкільного віку.</p> <p>Вплив просторово-якісних особливостей предметів на сприймання дітьми кількості і множин (відстань, щільність, розмір предметів, колір, форма, розміщення тощо). Операції з множинами: об'єднання, вилучення, групування.</p>		2
2.2.	<p><u>Тема 2.</u> Методика формування уявлень про множину у дітей різних вікових груп.</p> <p>Пізнання дітьми відношень «один» - «багато», «багато» - «мало», «порівну». Встановлення взаємно-однозначної відповідності між елементами множин, формування уявлень про рівність, нерівність множин. Способи порівняння множин: накладання, прикладання. Методика організації роботи з дітьми по формуванню уявлень про множини в різних вікових групах.</p>		2
2.3.	<p><u>Тема 3.</u> Особливості розвитку у дітей уявлень про число та лічбу з методикою їх навчання.</p> <p>Розвиток уявлення про число, методика ознайомлення дітей з новим числом, навчання кількісної та порядкової лічби в різних вікових групах, різниця між ними, навчання лічби з участю різних аналізаторів. Ознайомлення дітей з цифрами. Методика ознайомлення дітей зі складом числа з одиниць та двох менших.</p>		4
2.4.	<p><u>Тема 4.</u> Методика навчання дітей старшого дошкільного віку обчислювальної діяльності та розв'язанню арифметичних задач.</p> <p>Натуральний ряд чисел, його особливості побудови. Особливості навчання дітей розв'язанню арифметичних прикладів та задач. Види арифметичних задач (знаходження суми і остачі, збільшення і зменшення числа на декілька одиниць, різницеве порівняння). Етапи навчання розв'язання</p>		2

	задач. Методичні прийоми навчання розв'язання арифметичних задач та прикладів.		
2.5.	<p><u>Тема 5.</u> Розвиток уявлень про величину предметів у дітей раннього та дошкільного віку.</p> <p>Поняття про величину предмета. Особливості сприймання величин дітьми дошкільного віку. Завдання по ознайомленню дошкільників з величиною предметів. Методи і прийоми формування уявлень про величину предметів у різних вікових групах. Особливості навчання дітей вимірювальної діяльності.</p>		2
2.6.	<p><u>Тема 6.</u> Розвиток уявлень про форму предметів та геометричні фігури у дітей раннього та дошкільного віку.</p> <p>Поняття про форму предметів. Особливості сприймання форм предметів та геометричних фігур дітьми раннього і дошкільного віку. Завдання по ознайомленню дітей з формою предметів та геометричними фігурами. Методика ознайомлення дітей з геометричними фігурами в різних вікових групах.</p>		2
2.7.	<p><u>Тема 7.</u> Особливості формування просторових уявлень у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>Поняття про простір і просторові орієнтири. Особливості сприймання простору дітьми раннього і дошкільного віку. Етапи розвитку розрізнення просторових напрямів дошкільниками. Особливості сприйняття та відображення просторових відношень між предметами. Завдання по формуванню у дітей уявлень про простір. Методика формування просторових уявлень у дітей різних вікових груп.</p>		2
2.8.	<p><u>Тема 8.</u> Особливості формування уявлень про час у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>Поняття про час і його особливості. Завдання з навчання дітей орієнтування в часі. Методика формування уявлень про час, навчання розрізненню частин доби, визначення їх послідовності в різних вікових групах. Методика формування уявлень про</p>		2

	рік, календар, систему мір часу в старшому дошкільному віці.		
3.	<u>Модуль 3. Педагогічна взаємодія ЗДО з сім'єю та Новою українською школою у логіко-математичному розвитку дошкільника.</u>	4	2
3.1.	<u>Тема 1. Особливості логіко-математичного розвитку дошкільника.</u> Поняття «логіко-математичного розвитку» дітей дошкільного віку. Аналіз основних понять: класифікація, серіація, вимірювання та обчислення. Особливості діагностики рівня логіко-математичного розвитку дітей в різних вікових групах.		1
3.2.	<u>Тема 2. Педагогічна взаємодія ЗДО з сім'єю та НУШ в питаннях логіко-математичного розвитку дошкільника.</u> Роль сімейної педагогіки у формуванні логіко-математичних здібностей дітей раннього і дошкільного віку. Форми роботи ЗДО з сім'єю в процесі логіко-математичного розвитку дітей. Вимоги НУШ до рівня логіко-математичної компетенції дітей старшого дошкільного віку. Показники готовності дітей до вивчення математики в школі.		1

4.2. Теми семінарських, практичних, лабораторних занять

4.1. Предмет, мета та завдання курсу «Теорія і методика формування математичних уявлень» як науки. Розвиток методів навчання арифметики.

4.2. Історія виникнення числа. Історичний аспект розвитку теорії і методики формування математичних уявлень у дошкільників. Створення моделей.

4.3. Аналіз змісту сучасних програм та Базового компоненту дошкільної освіти з питань логіко-математичного розвитку дошкільника.

4.4. Множини і операції над ними. Особливості сприйняття та відтворення дітьми кількості предметів.

4.6. Методика формування уявлень про множину в різних вікових групах. Складання фрагменту заняття.

4.7. Особливості розвитку лічильної діяльності дітей. Методика ознайомлення дітей з новим числом, зі складом числа з двох менших. Захист фрагментів занять, попередньо складених студентами.

4.8. Методика навчання дітей обчислювальної діяльності та розв'язанню арифметичних задач. Ділова гра.

4.9. Особливості вимірювальної діяльності. Навчання дітей вимірюванню різних параметрів предметів. Аналіз самостійних робіт студентів. Ділова гра.

4.10. Особливості сприймання дітьми форми предметів і геометричних фігур. Методика ознайомлення дітей з новою геометричною фігурою. Розробка дидактичних ігор. Захист студентських робіт.

4.11. Особливості формування уявлень про час і простір у дітей різних вікових груп. Аналіз студентських проектів на тему: «Таємниці Часу».

4.12. Особливості логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку. Складання і захист студентських робіт: «Діагностичний комплекс з визначення рівня логіко-математичного розвитку дітей різних вікових груп.»

4.13. Форми роботи з батьками з питання логіко-математичного розвитку дошкільника. Підготовка та проведення групових консультацій для батьків дітей різних вікових груп (тема за вибором).

4.14. Розробка плану роботи зі співпраці ЗДО і НУШ у формуванні логіко-математичної компетенції дітей старшого дошкільного віку.

Лабораторні заняття

1. Спостереження і аналіз роботи вихователів по формуванню математичних уявлень у дітей різних вікових груп ЗДО.
2. Проведення конкурсу студентських робіт на кращий дидактичний посібник з логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку.

4.3 Організація самостійної роботи студентів

№ з\п	Зміст завдань для самостійної роботи	Кількість годин	Форма звітності	Рекомендовані інформаційні джерела
Змістовий модуль № 1 Теоретичні засади курсу «Теорія та методика формування математичних уявлень»				
1.	Підготувати доповідь-презентацію на тему: «Історія виникнення числа»	2	Виступ на семінарському заняття	Джерела інтернет-видань
2.	Підготувати презентацію на тему: «Дари Ф. Фребеля»: цінність матеріалу для використання на сучасному етапі розвитку системи дошкільної освіти	2	Виступ на семінарському заняття	Джерела інтернет-видань
3.	Підготувати презентацію на тему: «Технологія М.Монтессорі» - особливості застосування в роботі з дітьми дошкільного віку в питанні логіко-математичного розвитку.	2	Виступ на семінарському заняття	Джерела інтернет-видань

4.	<p>Підготувати доповідь на тему: «Актуальні питання логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку на сучасному етапі розвитку педагогічної науки».</p> <p>Проаналізувати результати наукового пошуку Н. Баглаєвої, О. Брежнєвої, К. Щербакаові, М. Машовець, Л. Зайцевої та ін.</p>	2	Виступ на семінарському заняття	Джерела інтернет-видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», наукові статті, посібники, результати наукових праць сучасних дослідників проблеми логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку.
----	--	---	---------------------------------	--

Змістовий модуль № 2
Методика організації процесу формування математичних уявлень у дітей дошкільного віку

5.	Визначити основні завдання формування уявлень про множини у дітей молодшого, середнього та старшого дошкільного віку. Порівняти завдання для дітей старшого дошкільного віку, визначені програмою «Дитина» та програмою «Впевнений старт».	3	Представлення результатів під час колективного обговорення на практичному занятті.	Програми «Дитина», «Впевнений старт», ін.
6.	Розробити фрагмент заняття з формування уявлень про множини у дітей молодшого або старшого дошкільного віку, відповідно до попереднього розподілу завдань.	4	Участь у діловій грі під час практичного заняття.	Джерела інтернет-видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», ін.
7.	Спираючись на алгоритм ознайомлення дітей з новим числом, пояснити методику ознайомлення дітей з	3	Виступ на практичному занятті.	Конспект лекції, методичні розробки, інтернет джерела.

	числом 3-9 (одне число на вибір студента). Представити дидактичний матеріал для ознайомлення дітей зі складом числа з двох менших.	4		
8.	Представити розробку дидактичної гри з використанням сучасних технологій (наприклад, палички Кюізенера, LEGO-технологія, ін.) по ознайомленню (або закріпленню знань) дітей зі складом числа з двох менших та підготовки до обчислювальної діяльності.	4	Виступ на практичному занятті.	Джерела інтернет-видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», методичні розробки
9.	Скласти фрагмент заняття з навчання дітей розв'язанню арифметичних задач першого (обов'язково) та другого або третього (на вибір) типів задач.	3	Участь у діловій грі під час практичного заняття.	Джерела інтернет-видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», методичні розробки.

10.	Скласти фрагмент заняття для дітей середнього дошкільного віку на тему: «Навчання вимірюванню умовною міркою».	3	Участь у діловій грі під час практичного заняття.	Джерела інтернет-видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», методичні розробки.
11.	Представити розробку дидактичної гри для однієї вікової групи з навчання дітей вимірювальної діяльності: мета, обладнання, хід гри.	4	Виступ на практичному занятті.	Джерела інтернет-видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», методичні розробки.
12.	Представити розробку завдання для дітей однієї вікової групи (група на вибір) з формування уявлень про форму предметів та геометричні фігури з використанням	7	Виступ на практичному занятті.	Джерела інтернет-видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра

	сучасних технологій (палички Кюізенера, блоки Д'єнеша, інтерактивні завдання ін.).			педагога», методичні розробки.
13.	Представити завдання/дидактичну гру для дітей однієї вікової групи (група на вибір) з навчання орієнтуванню в просторі.	7	Виступ на практичному занятті.	Джерела інтернет-видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», методичні розробки.
14.	Підготувати та представити інформацію для дітей дошкільного віку на тему: «Таємниці часу» у вигляді проекту.	7	Виступ на практичному занятті.	Джерела інтернет-видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», методичні розробки.
15.	Розробити конспект інтегрованого заняття з математики для	7	Виступ на практичному занятті.	Джерела інтернет-видань,

	однієї з вікових груп з використанням сучасних технологій навчання (група – за вибором студента).			періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», методичні розробки.
Змістовий модуль № 3 Педагогічна взаємодія ЗДО з сім'єю та Новою українською школою у логіко-математичному розвитку дошкільника.				
16.	Розробити «Діагностичний комплекс з визначення рівня логіко-математичного розвитку дітей однієї вікової групи».	4	Виступ на семінарському занятті.	Джерела інтернет-видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», методичні розробки.
17.	Зробити порівняльну характеристику змісту педагогічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку за програмами «Дитина», «Впевнений старт» та програмою з математики для 1-го	2	Виступ на семінарському занятті.	Джерела інтернет-видань, програми «Дитина», «Впевнений старт», «Програма 3

	класу НУШ. Результати представити у вигляді таблиці.			математики для першого класу НУШ».
18.	Проаналізувати форми роботи з батьками з питання логіко- математичного розвитку дошкільників. Представити одну з форм роботи для обговорення у групі.	2	Виступ на семінарському занятті.	Джерела інтернет- видань, періодична література ж-л «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», методичні розробки.

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Поточний контроль рівня і якості знань студентів здійснюється на семінарських та практичних заняттях в процесі усного опитування, аналізу нормативних документів, під час захисту студентських робіт та за результатами написання тестових робіт і проміжних модульних контролів. Тематичний контроль відбувається під час написання тестових контрольних робіт по завершенню вивчення навчального матеріалу певного модуля.

5.2. Формою підсумкового контролю є письмовий екзамен. Екзаменаційний білет складається з трьох питань, перше з яких носить теоретичний характер (аналіз науково-педагогічних досліджень з питань формування математичних уявлень дітей, визначення особливостей формування математичних понять тощо); друге питання має методичний характер, студент має виявити знання методики формування математичних уявлень дітей різних вікових груп; третє питання носить практичний характер, в ході виконання якого оцінюються вміння студента методично правильно скласти фрагмент заняття на визначену тему або організувати дидактичну гру з логіко-математичним навантаженням.

Контроль успішності та визначення рівня навчальних досягнень студентів проводиться відповідно до навчально–методичної карти дисципліни.

Критерії оцінювання

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
80 – 89	B	Добре
70 – 79	C	
65 – 69	D	Задовільно
60 – 64	E	
35 – 39	FX	Незадовільно
0 – 34	F	

Оцінка «відмінно» ставиться якщо студент дає повну, правильну, розгорнуту відповідь, може навести приклади, що підтверджують його висловлювання; студент знає методичні прийоми формування логіко-математичних понять у дітей різних вікових груп і правильно використовує їх при складанні власних практичних розробок, може правильно підібрати ускладнення матеріалу, відповідно до віку і індивідуальних можливостей дітей дошкільного віку.

Оцінка «добре» ставиться якщо студент володіє необхідним матеріалом, дає цілком правильну відповідь, але має незначні неточності та певні труднощі у наведенні прикладів, що ілюструють і підтверджують теоретичні висновки. Переважною більшістю, відповідь носить репродуктивний характер; методичні розробки правильні, або мають певні неточності і не містять елементів творчості студента.

Оцінка «задовільно» ставиться якщо студент частково володіє матеріалом, припускається помилок і неточностей при відповіді, відповідь носить частковий репродуктивний характер. При складанні методичних розробок студент має труднощі у підборі правильних методів і прийомів формування математичних уявлень у дітей дошкільного віку, має потребу у зверненні до методичних посібників.

Оцінка «незадовільно» ставиться якщо студент не володіє більшою частиною теоретико-методичного матеріалу, відповідь стисла, містить

помилки, не може навести приклади; при складанні методичних розробок і виконанні практичних завдань має труднощі, припускається помилок при підборі завдань, виборі методів і прийомів роботи з дітьми різних вікових груп.

VI. Основні і допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основна:

1. Артемова Л.В. Колір, форма, величина, число. – К., 1997р.
2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К.: Освіта, 1999р.
3. Брежнєва О.Г. Теорія і практика математичного розвитку дітей 3-6 років у системі дошкільної освіти: автореф. дис. д.п.н.,К., 2019р., - 39с.
4. Брежнєва О.Г. Формування пізнавальної активності старших дошкільників у процесі навчання елементам математики: автореф. дис. к. п. н.: - К., 1997р., 17 с.
5. Грибанова О.К. та ін. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей. – К., 1987р.
6. Крутій К.Л. Планування освітньої роботи з дітьми дошкільного віку. – Запоріжжя: ЛПС.Лтд, 1999р. – 48с.
7. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. – К.,
8. Степанова Т.М. Диференційоване навчання дітей дошкільного віку математики. Різномірні програми. – Миколаїв, 1997р. – 27с.
9. Фунтікова О. Методичні основи формування початкових математичних уявлень у дітей 4-5 року життя // Палітра педагога. – 19991 - №4. – С.10-13.
- 10.Щербакова К.Й. Методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників. – К., 1996р.

Допоміжна:

1. Баглаєва Н. Основні підходи до логіко-математичного розвитку дітей.// Дошкільне виховання - №4. – 2000. С. 18-22.
2. Габова М. Знакомство детей с геометрическими фигурами //Дошк.воспит.№3. – 2000. – С. 11.
3. Машовець М. Математика на кухні. //Дошкільне виховання №9. – 2001. – С. 20-21.
4. Машовець М. Математичні прогулянки. //Дошкільне виховання №2 – 2001. – С. 16-18.
5. Навоцая О. И. Формирование математических представлений у дошкольников 4-5 лет //Дошкольная педагогика - №1. – 2007. С. 18-19.

VIII. Доповнення та зміни в робочій програмі на 2019/2020 навчальний рік